

L'exèrcit de Corea del Nord va retre homenatge al líder Kim Jong-il, al dia 29 de setembre proppassat, a Pyongyang, el mateix dia que el seu fill, Kim Jong-un, fou apuntat com a successor.

Relleu a la monarquia estalinista

PEQUÍN ■ Miquel Toran

La República Popular Democràtica de Corea, nom que s'autoassigna Corea del Nord, té molt poc de popular, res de democràtica i, ara més que mai, no mostra ni rastre de república. Kim Jong-un s'ha convertit *de facto* en el proper líder d'un país que cada vegada s'assembla més a una monarquia hereditària, estalinista, això sí. Després del seu ascens a general de quatre estrelles i l'elecció per a dos llocs clau dins el partit, el fill petit del líder Kim Jong-il pot convertir-se en la tercera generació de Kims que regeixi el país. Però si a Kim Jong-il li va costar dues dècades entrenar-se per cultivar-se una imatge que li permetés succeir al seu pare; al nét Kim Jong-un li ha arribat la designació a només 27 anys, amb una visibilitat pública nul·la i amb el seu pare molt desmillorat de salut. L'actual dictador va aprendre del patriarca Kim Il-sung l'art de realitzar pur-

gues internes per suprimir tota dissensió entre camarades, i podria haver fet això mateix aquesta vegada per evitar que el seu fill hagués de barallar-se pel poder amb quadres del partit massa ambiciosos. El Partit dels Treballadors ha dut a terme aquests dies a Pyongyang allò que s'ha anomenat la reunió més important en tres dècades, que ha servit per a donar el vist-i-plau a la successió de Kim Jong-il. També la seva germana ha estat ascendida per vigilar una tranquil·la successió en el cas que el dictador morís aviat. És impossible de predir la direcció que prendrà el règim durant els anys vinents. Els més optimistes confien que l'educació suïssa que ha rebut el nou hereu sigui el catalitzador d'una mena de Perestroika per a Corea del Nord. El més pessimistes temen que per tal de guanyar-se l'acceptació dels més durs de la jerarquia del partit, Kim Jong-un aposti per noves provocacions

i xocs militars amb els seus enemics Seül, Tòquio i Washington. Massa inestabilitat per a un país que compta amb un embrionari programa nuclear ofensiu en mans d'un clan molt propens a prémer el botó d'atac, com va passar el març passat amb l'enfonsament d'una fragata sud-coreana. A la maquinària propagandística nord-coreana l'espera un dels reptes més ambiciosos a què s'ha enfrontat, elevar en temps rècord el nou Kim a la categoria del "Gran Líder", Kim Il-sung, i de l'"Estimat Líder", Kim Jong-il. Potser molts coreans tenien acceptat que la descendència de l'actual dictador prendria el poder després de la seva mort, però serà un xoc assabentar-se que el més jove dels fills serà l'escollit després d'haver-se descartat el més gran per viure una vida massa capitalista i el mitjà perquè suposadament era massa efeminat per als gustos del pare.

BUENOS AIRES ■ Federlco Rivas

Derrota de Chávez. Les últimes eleccions legislatives de Veneçuela han estat un cop, amb diverses lectures, per al president Hugo Chávez, líder d'una *revolució bolivariana* que pretén dur el país cap al *socialisme del segle XXI*. Si bé els resultats li han atorgat 98 seients en l'Assemblea Nacional unicameral, enfront dels 67 de l'oposició, el president ha quedat lluny dels 110 seients que pretenia, suficients per a imposar la majoria qualificada. Això no obstant, el govern de Chávez ha presentat els resultats com un èxit, una interpretació que no comparteixen els seus detractors. "Això que ha passat és el principi del final d'Hugo Chávez. Ens hi acostem i crec que aquest és el camí que hem de recórrer, amb responsabilitat. El país ha d'adonar-se que hi ha una força alternativa a Chávez que es va construir i que mereix el suport de la gent per governar a partir del 2012", ha explicat a EL TEMPS Ismael García, diputat electe de la Mesa de la Unitat Democràtica (MUD), de l'oposició. La dada més rellevant d'aquestes eleccions és que el nombre d'escons obtinguts per la candidatura oficialista, el Partit Socialista Unit de Veneçuela (PSUV), no reflecteix la proporció de vots obtinguda a l'àmbit nacional. Segons el Consell Nacional Electoral (CNE), la MUD, conformada per una desena de partits opositors de totes les tendències, va obtenir el 52% dels sufragis a tot el país. La disparitat d'aquests percentatges es deu al fet que la llei electoral sobrerrepresenta els estats menys poblats, on el PSUV és majoria. "Al govern se li presenta ara un problema enorme, que és explicar que a Veneçuela dos i dos no són quatre. Com és possible que el govern tingui menys vots i alhora més diputats i com és possible que l'oposició tingui més vots i menys diputats?", es demanava Julio Borges, representant del moviment Primer Justícia, que pertany a la MUD. El govern de Chávez ha perdut popularitat per factors tant econòmics com polítics. L'alta inflació, una persistent escassetat d'aliments i una crisi energètica de grans proporcions li ha abocat les queixes dels sectors més pobres, que són la seva base electoral. Al mateix temps, el mandatari troba cada vegada més dificultats per a satisfer les demandes dels seus quadres polítics per la dificultat de proveir amb divises fresques els progra-

Chávez ha perdut pes electoral.

mes d'ajuda social als barris. Així doncs, l'oposició s'enfronta ara a la necessitat de trobar una figura que sigui carismàtica que, alhora, pugui aglutinar el suport en un bloc opositor heterogeni.

AMMAN ■ Carla Fibla

Assentaments en expansió. Es va complir el termini. Va arribar el final de la moratòria de deu mesos en la construcció d'assentaments il·legals jueus de Cisjordània i l'activitat s'ha reprès malgrat les amenaces del president palestí d'abandonar la taula de negociacions. La premissa "pau o assentaments" ha quedat obsoleta, a desgrat que el president Mahmud Abbas la va pronunciar a les Nacions Unides només tres dies abans del 26 de setembre, data en què més de mig milió de colons jueus van celebrar amb moviment d'excavadores i formigoneres que els més de 2.000 nous habitatges aprovats abans de la moratòria comencessin a ser edificats. No hi va haver ni contenció ni responsabilitat per part dels colons més radicals, els ultraortodoxos de colònies com la de Noqedim, prop de Betlem —on hores abans d'acabar-se el termini ja havien instal·lat cases prefabricades—, o de Revava, al nord

Assentaments de colons jueus a Cisjordània.

de Cisjordània, al costat de Nablus, on vint caravanes de colons van organitzar un ostentós compte enrere que va culminar amb el llançament de centenars de globus blaus i blancs. El primer ministre israelià, Benjamin Netanyahu, que va complir la seva paraula i no va prorrogar la moratòria, va demanar als colons que reprimissin l'alegria mentre els negociadors palestins i israelians intenten trobar una *solució creativa* que impedeixi que fracassin les negociacions de pau, que justament havien començat a Washington el 2 de setembre, sota la supervisió del president Barack Obama. Mentrestant, els Estats Units miren de pressionar Israel i els països àrabs per tal que el diàleg es mantingui almenys fins a les eleccions parlamentàries nord-americanes del mes de novembre i, per això, busquen el compromís del govern israelià de no autoritzar més projectes de construcció a les colònies durant dos mesos o tres. Aquesta suposada moratòria també ha estat criticada per l'organització israeliana Peace Now, que assegura que hi ha almenys uns altres 11.000 habitatges en un estat administratiu avançat, a punt per a la seva aprovació. Tot plegat ha accentuat la divisió interna tant dels israelians com dels palestins. Avigdor Lieberman, cap de la diplomàcia israeliana, no creu que la pau pugui arribar en dècades, i tant des de l'organització Hamàs com des del Front Popular d'Alliberament de Palestina (la segona força de l'OAP) han demanat al president Abbas que es retiri de les negociacions. En qualsevol moment, amb un simple gest, la renovada violència sobre el terreny marcarà els pròxims esdeveniments a la zona.